ring. I Begyndelsen af min Praksis fandt jeg det stedse raat at trænge ind i disse Folks hjemlige Forhold og udforske deres private Anliggender. Men lidt efter lidt kom jeg til den Erkendelse, at det vel *kan* være raat og virke saarende at gaa ind paa Enkeltheder i Personers og Familiers Liv, men at dette ikke absolut maa være Tilfældet. Det afhænger udelukkende af den Takt og Finfølelse, hvormed man træder ind over Armodens Dørtærskel, om der hæfter sig noget forstyrrende og fjendtligt til Besøget, eller om det bliver et sandt Vennebesøg. Saalænge vi tale med Mennesker, som vi under en eller anden Form vil tilbyde vor Hjælp, bør de ikke mærke, at vi ere „ude i Praksis", og at vi her have et „Tilfælde" for os. En varm, personlig Deltagelse, maa lyde gennem al vor Tale. Men naar vi have taget Afsked, da gælder det at prøve „Tilfældet" som saadant og at betragte det fra alle Sider. Først naar vi opstille Sammenligninger og lære at kende det Typiske i de stadig tilbagevendende Fremtoninger, ville vi tage os i Agt for at komme ind paa den Ide at ville kurere alle Sygdomme. Omraadet for det forebyggende, sociale Hjælpearbejde rækker vidt. Dets sidste, ideale Opgave er at gøre Fattigplejens hjælpende Virksomhed overflødig.

Men dette Arbejde betinger en stor Anvendelse af Kræfter af alle Slags, en Hær af arbejdsvillige kan her bruges; Virksomheden kan da baade blive mangesidig og interessant. Maaske vil nu mange sige: jeg vil saa gerne arbejde, jeg føler Villie og Kraft dertil, jeg ved, at jeg har Tid, men hvorledes skal jeg begynde Tingen?

Naa, i den senere Tid er der givet den virkelig arbejdsvillige i forskellige Byer Lejlighed til at hente Raad og Vejledning ved Valget af et saadant Arbejde. I Berlin har sidste Aar den derværende Kvindegruppe for socialt Hjælpearbejde fejret sin tiaarige Bestaaen. og lignende Indretninger findes i andre Byer. Ogsaa her i Frankfurt er der Foreninger, „Centralen for privat Godgørenhed" og „Foreningen for Fattigpleje og Godgørenhed", som anstrenger sig for at drage til sig unge Piger og Hustruer for at forberede dem til Medarbejdet paa de sociale Omraader. Idet man gaar ud fra den Tanke, at ogsaa Fattigplejen som ethvert alvorligt Arbejde behøver Forkundskaber, er der blevet oprettet Kursus for Uddannelse i den godgørende Virksomhed. Saaledes begynder i Oktober et Kursus, der giver de Kvinder, som deltage i det, et Indblik i al almennyttig Virksomhed og forbereder dem til at kunne deltage i Arbejdet. Her udføres praktisk Arbejde i Børnehjem, gives Lejlighed til at overvære Sygebesøg samt gives Anvisning til at tale med syge og aflægge Beretninger fra Sygebesøg. Derhos gives en Foredragsrække om enkelte Afdelinger af Nationaløkonomien og Fattigplejen.

For os Kvinder begynder det sociale Hjælpearbejde med det, der for mange ligger nærmest og er den kæreste Beskæftigelse — Omsorgen for Børn. Børnehaver, Vuggestuer, Børnehjem er fortrinlige Steder at føres ind i for saadanne, der i disse Anstalter vil uddannes til en regelret disciplineret Virksomhed. Mindre i det Brede og mere i det Dybe gaar det derimod, naar man stiller sig den Opgave at hjælpe enkelte Børn til at faa nogle Timers fri Undervisning i nogle Fag eller i Musik og Sprog. Her i Frankfurt kan en Forening, der staar i Forbindelse med flere Lærerinder, stedse skaffe Undervisning. En anden vigtig Opgave er Omsorgen for Blinde, enten indirekte, idet man i Reliefskrift skaffer dem Kopier af Bøger og Skrifter, som det da gøres muligt for de blinde selv at læse, eller direkte, idet man glæder dem ved at læse for dem. Hvem der fremdeles selv føler, hvor velgørende det er at bevæge sig i det Fri, nyde Sol og Lys og lade Naturen i sin Vekslen efter Aarstiderne i al sin Skønhed virke paa sig, maa ogsaa komme paa den Tanke, at der er en hel Skare af Børn, der ere fordømte til at tilbringe deres Levetid i snævre Gader og Gaarde, og derfor søge at føre dem ud, hvor de kunne tumle sig fri og glade, og hvor Naturen byder de samme Rigdomme for Fattige som for Rige.

Men ikke alle gifte og ugifte Kvinder kunne eller skulle søge Arbejde netop paa disse nævnte Omraader; der gives endnu mange andre Steder, hvor der ubetinget trænges til Hjælp, f. Ex. Folkekøkkener, Husholdningsskoler samt Sy- og Lappeskoler. Desværre finder man i alle Kredse af Befolkningen en betydelig Tilbagegang i Forstaaelsen og Værdsættelsen af det hjemlige Arbejde. Dette har til Følge en beklagelig Forsømmelse af alle Virksomheder inden Døre. Piger og yngre Koner kunne ikke sy, ikke koge, ikke lappe, ikke vaske eller bage, hvad der for tusind Husholdninger er ensbetydende med Tilbagegang og Ruin. Dette er ogsaa et af de Punkter, som Kvindernes sociale Hjælpearbejde maa tage fat paa, baade teoretisk og praktisk. Ved Siden af denne praktiske og nogen propagandistisk Virksomhed — thi ogsaa en saadan er uundværlig — er der en stor Trang til Kontor- og Skrivearbejde, saaledes som det i vor Tid er nødvendigt i enhver Bedrift.